

Motoszenzorikus körök

Hannah Harboe fizioterapeuta szerint:

Az érintés érzékelése a testünkben található receptorokból ered. Az érintésre különösen érzékeny terület a száj környéke, a kéz és a láb, ami azt jelenti, hogy a textúrák és felületek apróbb eltéréseit is érzékeljük. Ha mezítláb járunk a sötétben, különbséget tudunk tenni az aszfalt és a füves felület között. A struktúrák és felületek megkülönböztetésének képessége segít egyenletesen és zökkenőmentesen mozogni anélkül, hogy elesnénk vagy megbotlanánk.

A kezünk segítségével nagyon kis eltéréseket is megérezünk, például, érintéssel különbséget tudunk tenni a narancs és a mandarin héja között. A gyerekek gyakorlással fejleszthetik az egyes tárgyak megkülönböztetésének képességét. Az érintés által történő megkülönböztetést taktális diszkriminációnak nevezzük. Minél több inger éri a gyermekeket, minél több dologgal kerülnek kapcsolatba a mindennapok során, annál fejlettebbé válik a taktilis érzékelésük és a finommotorikájuk (rajzolás, varrás, írás). Minél több lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a természetes környezetben található különböző felületeken való járásra, cipőben vagy cipő nélkül, annál könnyebb lesz számukra a szabad és könnyed járás bármilyen felületen.

A motoszenzorikus körökből álló készlet olyan termékekből tevődik össze, amelyek fejlesztik a gyermekek taktális diszkriminációjának képességét. Minden korong egyedi és a készlet többi korongjával együtt használható. Míg a korongok anyaga, az átmérője és vastagsága megegyezik, addig a felületük eltérő. A korongok két méretben kaphatóak. A nagyobb korongok a talpak, a kisebbek a kezek fejlesztésére alkalmasak. A készlet használata során a gyerekek a kezükkel vagy lábukkal érzékelhetik a korongok közötti különbséget, valamint összehasonlíthatják a kézből és a lábból eredő szenzorikus bemenetet. A kis korongok a test más részeinek stimulálására is alkalmasak. A nagyobb korongokon akár ülni is lehet. A korongon való járás hatással van az egyensúlyra. Ez a hatás eltérő az egyes korongok esetében. A korong felületének érzékelése a lábon keresztül olyan folyamat, amely szorosan összefügg az egyensúlyérzéssel, amelyet a vesztibuláris rendszer biztosít. A tapasztalást tovább erősíti a látás, amely már a motoszenzorikus körökre való lépés előtt értékeli a szenzorikus bemenetet. A szenzorikus integráció által, mint például az érzékszervek koordinációja, a gyermek szabályozza a korongokon való mozgásának sebességét, erejét és ritmusát.

A gyermek néhány korongon lassabban haladhat. Egyes korongokon hosszabb ideig tartózkodhat. Némelyik korongon gyorsabban halad majd, hogy minimalizálja az ingert a felület szúrósága vagy egyenetlensége miatt.

Esettanulmány:

Ella egy boldog, energikus, 5 éves kislány. Súlyosan sérült a látása, ami azt jelenti, hogy a motoros készségei is fejletlenek.

A látásának sérülése miatt fokozottabb védelmet igényel, mint a kortársai. Felnőtt segítségre szorul, főleg a kinti játék során, ahol nem mindig ismeri fel a lehetséges veszélyeket. Gyakran botlik meg ágakban, lépcsőkben.

Ahogy növekszik, egyre több függetlenséget igényel. Éreznie kell, hogy egyre kevésbé függ a felnőttektől. A motoros készségei

fejlesztésre szorulnak. A nagyobb önállóság elérése érdekében gyakorolnia és fejlesztenie kell a többi érzékszervét, hogy kompenzálni tudja a rossz látását.

Ella eddig jó hasznát vette a hallásnak. Tájékozódni tud a hangok alapján, és a felnőtt figyelmeztetésére időben meg tud állni veszély esetén. Szintén jó a taktilis diszkriminációs és manipulációs készsége. Bár a lábokban található receptorokon keresztül kevés információt szerzett az elégtelen ingerek miatt. Könnyen elveszti az egyensúlyát, és bizonytalanul mozog új felületeken és egyenetlen talajon.

Úgy döntöttünk, hogy a Motoszenzorikus körök segítségével fogjuk fejleszteni Ella lábainak taktilis diszkriminációját. A nagy korongokat körben a földre helyezük. Ella a kezemet fogva sétál a korongokon. Segítségre van szüksége, hogy megtartsa az egyensúlyát, mikor egy új motoszenzorikus körre lép. Ezután Ella kezébe fog egy kis korongot, és így lépdel korongról korongra. Addig lépeget, míg úgy nem érzi, hogy a kezében tartott korong felületével megegyező felületre nem ért. Ella nem siet, koncentrált és lassan halad. Néha sikerül elsőre eltalálnia. Máskor csak több próbálkozás után.

A feladatot heti rendszerességgel ismételjük. Ella a korongokon való járás során egyre magabiztosabbá válik.

A lábak taktilis érzékelésének köszönhetően stabil lábtartás és az egyensúly megtartásának képessége fejlődik.

A gyakorlással Ella egyre magabiztosabbá válik a játszótéren is. A szülei és az ápolói tudatosították a gyakorlás és a különféle típusú korongok használatának fontosságát. A gyakorlás és az ingerek lehetővé teszik Ella számára a biztonságos mozgást a világban, amely jól látó emberek igényeihez igazodik.

